

ISSN 0556-1590

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО И ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

1

Београд - 2024

ЈЕДНОДНЕВНИ СЕМИНАР – У САЛИ ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА И ПРЕКО ПЛАТФОРМЕ ZOOM

ЕЛЕКТРОНСКО ЕВИДЕНТИРАЊЕ ОБРАЧУНА ПДВ ПРЕКО СИСТЕМА ЕЛЕКТРОНСКИХ ФАКТУРА

Електронско евидентирање обрачуна ПДВ преко система електронских фактура (СЕФ), почев од пореског периода јануар 2024. године, врши се у складу са измењеним правилима овог евидентирања која су прописана последњим изменама и допунама Закона о електронском фактурисању усвојеним у октобру 2023. и са њима повезаним изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању из децембра 2023. године. Измењена правила се огледају у томе што је, почев од пореског периода јануар 2024. године, рок за електронско евидентирање ПДВ скраћен на 10 дана по истеку пореског периода и што је уведена обавеза кориговања евидентираних ПДВ у Појединачној или Збирној евиденцији, уколико је у року за подношење пореске пријаве за ПДВ дошло до одређене промене која утиче на електронско евидентирање обрачуна ПДВ за тај период.

ПРОГРАМ СЕМИНАРА

- **Измене и новине у вези са електронским евидентирањем обрачуна ПДВ преко СЕФ**
- **Трансакције за које постоји обавеза евидентирања ПДВ у Појединачну евиденцију**
- **Трансакције за које постоји обавеза евидентирања ПДВ у Збирну евиденцију**
- **Кориговање евидентираних ПДВ ако је до рока за подношење пореске пријаве за ПДВ дошло до одређене промене која утиче на електронско евидентирање обрачуна ПДВ**
- **Евидентирање исправки обрачуна ПДВ по основу сторнирања електронских фактура, издавања књижних одобрења и слично**
- **Остале актуелности у вези са применом Закона о електронском фактурисању**
- **Одговори на питања**

Предавачи: Јована Стојановић и др Милан Неговановић

У сали Привредног саветника и преко интернет платформе Zoom	25. јануар 2024. године
Почетак у 9,00 часова	

Накнада за присуствовање семинару износи 9.000 динара (са ПДВ) за претплатнике, а 15.000 динара (са ПДВ) за лица која нису претплатници.

У износ накнаде укључена је и презентација предавача у PDF формату, као и право на одложено гледање снимка семинара. За полазнике који семинару присуствују у сали Привредног саветника обезбеђено је послужење хране и пића.

Просторија Образовног центра Привредног саветника налази се у Булевару краља Александра бр. 86 на V спрату.

Пријављивање се врши попуњавањем и слањем пријаве на сајту www.privsav.rs, у оквиру секције **eПродавница – Семинари**.

Приликом пријављивања полазник треба да изабере да ли семинару жели да присуствује у просторији Образовног центра или онлајн преко платформе Zoom.

Детаљне информације у вези са пријављивањем, плаћањем и осталим питањима можете добити на тел: 011/3209-645 или путем мејла nenad.stokovic@privsav.rs

РЕДАКЦИОНИ ОДБОР: Иван Антић, Снежана Анђић, Споменка Бабић, Ивана Бараћ, Вера Бјелица, мр Дејан Дабетич, др Тања Ђелић, Андрија Јовичић, Гордана Кесић, др Наташа Ковачевић, Милена Менковић, др Милан Неговановић, мр Живко Нешић, др Миленко Павловић, Милош Петровић, Бранка Радовић, Рада Радовић, Горан Савић, др Драгиша Слијепчевић, Ратомир Слијепчевић, др Милутин Срдић, др Славољуб Станић (председник), Ирина Стевановић-Гавровић, мр Миливоје Цветановић и др Ратомир Ћировић

ИЗДАВАЧ: ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК, д.о.о., Београд, Булевар краља Александра бр. 86
Поштански фах 345.

Текући рачуни: 205-5686-05, 170-900-30, 160-186875-14 и 220-135317-86

СЛУЖБА ОБЈАШЊЕЊА ПРОПИСА, тел.: 011-3209-600

СЛУЖБА ПРЕТПЛАТЕ, тел. 011-3209-630, e-mail: pretplataps@privsav.rs

УРЕДНИК ПЕРИОДИЧНИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Иван Антић, тел. 32-09-667

ЛЕКТОР

Саво Пешуг

ДИРЕКТОР И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК

др Ратомир Ћировић, тел. 32-09-660, e-mail: privrednis@privsav.rs

Адреса сајта на Интернету: www.privsav.rs

САДРЖАЈ:

Стр.

АКТУЕЛНОСТИ И НОВИ ПРОПИСИ

Правилник о изменама и допунама Правилника о порезу на додату вредност – Јована Стојановић	7
Правилник о изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању – Јована Стојановић	11
Усвојена су измене и допуне Уредбе о електронском архивирању – др Милан Неговановић	17
Нови подзаконски акти из области јавних набавки – Иван Антић	21

ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Књижење ПДВ који се односи на 2023. годину на основу фактура издатих у 2024. години – др Ратомир Ћировић	24
1. Уводне напомене	24
2. Књижење фактура издатих у 2024. години за промет извршен у 2023. години	24
3. Поступци са „књижним задужењима“ издатим у 2024. години за промет који је извршен у 2023. години	26
4. Поступци са „књижним одобрењима“ издатим у 2024. години за промет који је извршен у 2023. години	27
5. Поступање са грађевинским ситуацијама за радове изведене у 2023. години које су оверене у 2024. години	31
6. Књижење примљених и датих аванса на крају 2023. године по којима обавеза ПДВ настаје у 2024. години	33
7. Књижење ПДВ по основу мањкова добара по годишњем попису 2023. године	33
Питања и одговори у вези са применом прописа о ПДВ – др Ратомир Ћировић и Данијела Крајић Дамјановић	35
1. Исказивање вредности накнаде у домаћој валути када је вредност уговорених радова изражена у иностраној валути	35
2. Промет грађевинског објекта када је купопродајним уговором предвиђено да ће на тај промет купац обрачунати ПДВ	36

3. Расход деривата нафте изнад количина утврђених нормативом обвезника ПДВ подлеже обавези ПДВ -----	37
4. Поступак са књижним одобрењима која су издата у 2023. години, а потврда купца да је исправио претходни порез примљена је у 2024. години -----	37
5. Електронска фактура сматра се неисправном ако не садржи податке о називу добара и услуга, количини и јединици мере испоручених добара и обиму пружених услуга -----	38
6. Порески и рачуноводствени аспекти улагање закупца у закупљени пословни простор -----	39
7. Порески третман испоруке добара на територију АПКМ -----	39
8. Обвезник ПДВ који гради станове које ће издавати у закуп физичким лицима за стамбене потребе нема право на одбитак претходног пореза -----	40
9. Порески аспекти продаје новоизграђених станова по цени која је нижа од цене коштања -----	40
10. Основица за обрачун ПДВ у случају продаје робе запосленима по повлашћеним ценама и начин уношења података у Образац ПОПДВ -----	41
11. Одређивање пореског дужника по основу израде, испоруке и уградње собних врата између два обвезника ПДВ -----	41
12. Издавање документа о измени основице за обрачун ПДВ у случају када се наплаћена накнада разликује од фактурисане услед уговорене валутне клаузуле -----	42
13. ПДВ третман услуге спонзорства -----	42

РАЧУНОВОДСТВО И ФИНАНСИЈСКО ИЗВЕШТАВАЊЕ

Састављање, достављање и јавно објављивање финансијских извештаја за 2023. годину – др Ратомир Ћировић -----	43
1. Обвезници састављања и јавног објављивања финансијских извештаја -----	43
2. Начин достављања финансијског извештаја и документације -----	46
3. Врсте и рокови достављања финансијских извештаја -----	46
4. Накнаде за обраду и јавно објављивање финансијског извештаја -----	51
5. Провера испуњености услова за јавно објављивање финансијских извештаја -----	52
6. Јавно објављивање финансијских извештаја и документације -----	57
7. Замена јавно објављених финансијских извештаја и документације -----	57
8. Казнене одредбе -----	58
Разврставање правних лица на основу годишњег финансијског извештаја за 2023. годину – др Ратомир Ћировић -----	59
1. Разврставање по величини правних лица и предузетника -----	59
2. Разврставање група правних лица -----	61
Обрачун курсних разлика и ефеката валутне клаузуле на дан биланса – др Ратомир Ћировић --	63
1. Уводне напомене -----	63
2. Одмеравање трансакција у иностраној валути -----	64
3. Монетарне и немонетарне ставке -----	64
4. Одмеравање аванса у иностраној валути код почетног признавања и на датум биланса -----	72

CIP – Каталогизација у публикацији,

Народна библиотека Србије, Београд, 658 + 657

ПРИВРЕДНИ САВЕТНИК: часопис за рачуноводство и пословне финансије/одговорни уредник др Ратомир Ћировић, – Год. 1, бр. 1 (1952) –. – Београд: Привредни саветник, а.д., 1952

– Предузеће за графичку делатност, трговину и производњу: „Графипроф“, Максима Горког 1а. – 27 цм

Доступно и на: //www.privsav.rs – Петнаестодневно

ISSN 0556–1590 – Привредни саветник

COBISS.SR-ID 16400642

ПЛАТНИ ПРОМЕТ

Измиривање обавеза и наплата потраживања по основу промета робе и услуга у земљи путем пребијања и промене повериоца, односно дужника (компензација, асигнација, цесија и преузимање дуга) – Данијела Крајић Дамјановић	76
1. Пребијање (компензација)	76
2. Асигнација (упућивање)	80
3. Цесија (уступање потраживања)	83
4. Преузимање дуга	87
5. Компензација, асигнација, цесија и преузимање дуга када је једна од уговорних страна физичко лице	89
Могућност измирења обавеза и наплате потраживања у земљи алтернативним начинима у условима блокаде пословних рачуна – Данијела Крајић Дамјановић	90
1. Измирење обавеза по основу промета добара и услуга у земљи	91
2. Измирење обавеза по основу основу јавних прихода	94

РАД И РАДНИ ОДНОСИ

Отказ уговора о раду у случају када запослени не остварује резултате рада или нема потребна знања и способности за обављање послова на којима ради – Снежана Анџић	97
1. Неостваривање резултата рада као разлог отказа уговора о раду	97
2. Одсуство потребних знања и способности за обављање послова	98
3. Писмено обавештење о недостацима у раду, упутство и рок за побољшање рада	98
4. Отказни рок и новчана накнада	99
5. Остваривање права запосленог при националној служби за запошљавање	100
6. Пример решења о отказу уговора о раду	101

ЦАРИНЕ

Примена осталих царинских дажбина у 2024. години – Надица Пантовић	102
1. Посебне дажбине	102
2. Сезонске стопе царине	103
Донета је Уредба о изменама и допунама Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима – Тијана Павловић	105
1. Садржина Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима	105
2. Кључна решења садржана у изменама и допунама Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима	105

ПОРЕЗ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

Питања и одговори у вези са применом прописа о порезу на добит правних лица – Душан Поповић, Горан Лазовић и др Милан Неговановић	111
1. Признавање у Пореском билансу расхода донације дезинфекционих средстава школским и предшколским установама	111
2. Стварни власник прихода за потребе примене уговора о избегавању двоструког опорезивања	111
3. Порез на добит на капитални добитак који страном правно лице остварује продајом удела у домаћем правном лицу	112
4. Начин утврђивања пореза на добит по одбитку на камате које се исплаћују повезаном правном лицу	114
5. (Не)постојање обавезе плаћања пореза на добит по одбитку на накнаду за услугу израде софтвера	115
6. Утврђивање повезаности између два правна лица преко оснивача, физичких лица	115
7. Продаја покретне опреме страном правном лицу у Републици Србији која се потом узима у пословни лизинг	116
8. Услуга анализе воћа и порез на добит по одбитку	117

9. Накнада за ажурирану верзију софтвера која се плаћа нерезидентном правном лицу из Немачке – порез по одбитку -----	118
10. Закуп сервера у иностранству од нерезидентног правног лица – порез по одбитку -----	119
11. Двоструко признавање трошкова истраживања и развоја у пореском билансу – могућност коришћења у наредном пореском периоду у односу на период у којем су извршена улагања –	119
12. Нефактурисани трошкови рекламе – рачуноводствено евидентирање и признавање у пореском билансу -----	120

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

Допуна Правилника о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем – Весна Боровић -----	121
Измене и допуне Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна – Весна Боровић -----	122
Донета је Уредба о изменама и допунама Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама – Весна Боровић -----	126
Измена Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника – повећање дневнице за службени пут у земљи са 150 на 1.000 динара – Весна Боровић –	128

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Кратке информације – Весна Боровић, др Милан Неговановић, Тијана Павловић и Иван Антић --	130
1. Објављени су динарски износи месечних зарада за новонастањеног обвезника из члана 15в ЗПДГ за 2024. годину -----	130
2. Основице доприноса за лица укључена у обавезно пензијско и инвалидско осигурање у 2024. години -----	131
3. Основица доприноса за лица укључена у обавезно здравствено осигурање у 2024. години ----	131
4. Омогућена је електронска регистрација промене података и брисања предузетника -----	131
5. Нове техничке измене на систему електронских фактура – СЕФ ажурирање 3.5 -----	132
6. Донет је Правилник о регистру потрошача који не желе примати позиве и/или поруке у виду промоције и/или продаје телефоном -----	133
7. Извршене су измене и допуне Одлуке о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за друштва за осигурање и Одлуке о садржају и форми образаца финансијских извештаја за друштва за осигурање -----	134

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА

Мишљења надлежних органа у вези са применом прописа -----	136
Порез на доходак грађана -----	136
Избегавање двоструког опорезивања -----	141

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

Актуелни подаци – Весна Боровић -----	143

In memoriam

**Mr Milenko Anđić
(1933 – 2023)**

У недељу 31. децембра 2023. године, у 91. години, преминуо је мр Миленко Анђић, дугогодишњи директор и главни и одговорни уредник часописа „Привредни саветник“.

Mr Milenko Anđić рођен је у Штрпцима 1933. године. Основну и средњу школу завршио је у Ужицу, а Економски факултет у Београду. Радио је на више одговорних места у привреди и у Министарству финансија СФРЈ, а од 1988. године је у Привредном саветнику, све до пензионисања 1998. године. По истеку мандата на месту директора, па и после одласка у пензију, обавља послове одговорног уредника публикација које издаје Привредни саветник до краја 2004. године. Пре запослења у Привредном саветнику био је дугогодишњи сарадник и аутор стручних чланака и приручника које је издавао Привредни саветник. Својевремено је учествовао у изради многих прописа из области финансија и рачуноводства у бившој СФРЈ а познат је и као творац прописа о трансформацији друштвеног и државног капитала и процене вредности капитала.

Mr Milenko Anđić запамћен је као један од најбољих аутора стручних чланака из области пословних финансија и рачуноводства не само у „Привредном саветнику“, него и у другим стручним и научним часописима. Његови стручни приручници, чланци и симпозијумски реферати били су незаобилазна литература многим запосленим у привредним друштвима, јавним службама и државним органима, међу којима се истичу радови о проблемима примене прописа о рачуноводству, својинској трансформацији, процени вредности капитала, ревалоризацији друштвеног капитала и поступку спровођења својинске трансформације по савезном и републичким прописима. Објавио је преко хиљаду стручних чланака у различитим часописима бивше СФРЈ и СРЈ, велики број књига, приручника, симпозијумских реферата и научних чланака из наведених области. Био је аутор „Приручника за примену Закона о друштвеном капиталу“, „Приручника о

примени Закона о рачуноводству“ (више издања) и коаутор многих приручника и књига, као што су: „Приручник о обрачуну, књижењу и наплати камата и ревалоризацији потраживања“ (три издања), „Приручник о примени Контног плана“ (четири издања), „Приручник за вођење књига за самосталне делатности“, „Приручник за примену Контног оквира за предузећа и задруге“ (два издања), „Процена вредности капитала према прописима о својинској трансформацији“, „Својинска трансформација друштвеног и државног капитала“ и многих других. Учествовао је на великом броју стручних симпозијума и запамћен је као изванредан предавач на саветовањима и аналитичар у стручним студијама и расправама.

Мр Миленко Анцић био је иницијатор организовања рачуноводствене струке. На његов предлог је 1999. године, у Београду, основано Удружење рачуновођа и ревизора Србије (иницијално Југословенско удружење рачуновођа), чији је он био први председник. Успешан рад тог удружења на афирмацији рачуноводствене струке допринео је добијању јавних овлашћења која су прописана изменама и допунама Закона о рачуноводству („Службени лист СРЈ“, бр. 74/99), а одредбе тог закона и сада се примењују према члану 63. актуелног Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 73/19).

Велики је допринос мр Миленка Анцића развоју рачуноводствене и финансијске струке код нас, а свима који су имали срећу да сарађују и раде са таквим стручњаком и човеком изванредног интелектуалног духа и радног елана остаће у незаборавном сећању и биће водиља како треба предано и савесно радити.

ПРАВИЛНИК О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О ПОРЕЗУ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ

Правилник о изменама и допунама Правилника о порезу на додату вредност (у даљем тексту: Правилник о изменама и допунама ППДВ) објављен је у „Службеном гласнику РС“, бр. 116/23 од 26. децембра 2023. године. У складу са чланом 7. овог правилника, Правилник о изменама и допунама ППДВ ступио је на снагу 1. јануара 2024. године.

Правилником о изменама и допунама ППДВ:

– прописана су поједностављења код примене пореских ослобођења, и то:

- за аванс који је примљен, односно плаћен по основу промета добара у царинском складишту, и
- када се сматра да је испуњен услов за остваривање пореског ослобођења, који се односи на рачун оверен од стране надлежног царинског органа;

– прецизирано је да ако се електронска фактура (у даљем тексту: ЕФ) издаје за период краћи од пореског периода (за обвезника ПДВ за којег је порески период календарски месец), односно календарског месеца (за обвезника ПДВ за којег је порески период календарско тромесечје), као податак о датуму промета наводи се **последњи дан периода за који је издата ЕФ**;

– прописано је да уколико је за промет за који је издат фискални рачун издата ЕФ на захтев субјекта јавног сектора у складу са овим правилником, сви фискални рачуни који су издати у вези са тим прометом **не сматрају се рачунима** у смислу Закона о ПДВ;

– прописано је да царински орган има обавезу да провери исправност података о броју и датуму издавања рачуна наведених у Захтеву путника за повраћај ПДВ.

У наставку су коментари који се односе на конкретне одредбе Правилника о изменама и допунама ППДВ.

1. Примена пореских ослобођења

1.1. Аванс примљен, односно плаћен за промет добара у царинском складишту (члан 93. Правилника о ПДВ)

У складу са чланом 24. став 1. тачка б) Закона о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, ... и 138/22 – у даљем тексту: Закон о ПДВ), ПДВ се не плаћа на промет добара која су у поступку царинског складиштења. Одредбама члана 93. Правилника о порезу на додату вредност („Службени гласник РС“, бр. 37/21, ... и 116/23 – у даљем тексту: Правилник о ПДВ) прописани су ближи услови за примену овог ослобођења.

Члан 93. став 3. Правилника о ПДВ прописује да уколико је накнада, односно део накнаде наплаћен, односно плаћен пре извршеног промета добара из става 1. овог члана, обвезник ПДВ који врши промет, односно прималац који је за тај промет порески дужник у складу са Законом о ПДВ може да оствари пореско ослобођење ако **поседује декларацију** у електронском облику, односно оверену копију декларације у папирном облику којом се **доказује да су добра у поступку царинског складиштења**, у складу са царинским прописима. Практично, пореско ослобођење се примењивало у ситуацији када је извршено авансно плаћање, али за робу која се налази у поступку царинског складиштења у моменту када је аванс плаћен, односно наплаћен. Уколико би се извршило плаћање аванса за робу која ће у неком моменту у будућности бити **стављена у поступак царинског складиштења**, ово ослобођење није могло да се примени јер неопходан услов за његову примену (односно поседовање декларације за стављање робе у поступак царинског складиштења) није био испуњен.

Даље, уколико је у међувремену (а пре извршеног промета) обвезник ПДВ који је примио авансну

ПРАВИЛНИК О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ПРАВИЛНИКА О ЕЛЕКТРОНСКОМ ФАКТУРИСАЊУ

Правилник о изменама и допунама Правилника о електронском фактурисању (у даљем тексту: ¹Правилник о изменама и допунама) објављен је у „Службеном гласнику РС“, бр. 116/23 од 26. децембра 2023. године, а ступио је на снагу 1. јануара 2024. године, осим одредаба члана 6. које се односе на податке које садржи листа корисника система електронских фактура, које ступају на снагу 1. марта 2024. године.

Правилником о изменама и допунама извршено је:

– прописивање правила за поступање корисника СЕФ која се односе на примену одредаба садржаних у Закону о изменама и допунама Закона о електронском фактурисању („Службени гласник РС“, бр. 92/23 – у даљем тексту: Закон о изменама и допунама ЗЕФ). У складу са чланом 10. Закона о изменама и допунама ЗЕФ, подзаконски акти предвиђени овим законом донеће се у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона, осим подзаконског акта којим се ближе уређују начин и поступак електронског евидентирања претходног пореза и корекције претходног пореза, који ће се донети у року од девет месеци од дана ступања на снагу овог закона. Закон о изменама и допунама ЗЕФ ступио је на снагу 4. новембра 2023. године;

– додатно прецизирање правила која се односе на садржај електронске фактуре (у даљем тексту: ЕФ) и електронско евидентирање обрачуна ПДВ.

У наставку следи преглед одредаба Правилника о изменама и допунама са коментарима који се односе на њихову практичну примену.

1. Промена рока за електронско евидентирање обрачуна ПДВ

У складу са чланом 4. ст. 5. и 6. Закона о електронском фактурисању („Службени гласник РС“, бр. 44/21, ... и 92/23 – у даљем тексту: ЗЕФ), електронско

евидентирање обрачуна пореза на додатну вредност у СЕФ врши се за порески период, у складу са законом којим се уређује ПДВ, у року од десет дана по истеку пореског периода. Ако од истека овог рока дође до промене која има утицај на електронско евидентирање обрачуна ПДВ, врши се **кориговање** електронског евидентирања обрачуна ПДВ у року за подношење пореске пријаве за порески период у којем је дошло до те промене.

У складу са овим одредбама, Правилником о изменама и допунама је:

– измењен члан 18. Правилника о електронском фактурисању („Службени гласник РС“, бр. 47/23) у смислу да се електронско евидентирање обрачуна ПДВ врши у року од десет дана по истеку пореског периода (члан 3. Правилника о изменама и допунама), и

– измењен и допуњен члан 21. истог правилника у смислу да уколико ЕФ из члана 11. став 1. тач. 1)–3) овог правилника није издата у року од десет дана по истеку пореског периода за који је настала пореска обавеза у складу са Законом о порезу на додатну вредност („Службени гласник РС“, бр. 84/04, ... и 138/22 – у даљем тексту: Закон о ПДВ), у Појединачној евиденцији ПДВ за тај порески период врши се евидентирање обрачуна ПДВ, као тип документа наводи се тип документа који је требало да буде издат, а као број документа наводи се „0“ (нула).

Ако је после истека овог рока издата ЕФ или је дошло до друге промене која има утицај на електронско евидентирање обрачуна ПДВ за одређени порески период, у **Збирној евиденцији ПДВ за порески период на који се односи ЕФ или порески период за који је извршено електронско евидентирање обрачуна ПДВ, коригује се** електронско евидентирање обрачуна ПДВ. Ова корекција врши се у року за подношење пореске пријаве за порески период у којем је издата ЕФ или је дошло до друге промене тако што се износ

¹ Фактура, авансна фактура и/или документ о повећању

УСВОЈЕНЕ СУ ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ УРЕДБЕ О ЕЛЕКТРОНСКОМ АРХИВИРАЊУ

У „Службеном гласнику РС“, бр. 116/2023 од 26. децембра 2023. године, објављене су измене и допуне Уредбе о јединственим техничко-технолошким захтевима и процедурама за чување и заштиту архивске грађе и документарног материјала у електронском облику (у даљем тексту: Уредба).¹

У Уредби, која почиње да се примењује **1. јануара 2024. године**, извршене су битне измене којима се доноси значајно растерећење пре свега за субјекте који припадају приватном сектору (који нису орган јавне власти) у погледу њихових обавеза у вези са чувањем и заштитом документарног материјала и архивске грађе у електронском облику.

Изменама Уредбе брисан је ранији члан 2. који је предвиђао да су ствараоци и имаоци документарног материјала у електронском облику дужни да електронско архивирање, до предаје архивске грађе надлежном архиву, врше у складу са прописом којим се уређују услови за припрему документа за поуздано електронско чување и форматима документа који су погодни за дуготрајно чување. Та одредба је укинута и предвиђено је потпуно другачије решење.

То другачије решење садржано је у новом члану 2. Уредбе – Чување електронских документа којим је у вези са начином чувања и архивирања **направљена разлика између документарног материјала који се трајно чува у електронском облику и документар-**

ног материјала у електронском облику који нема трајни рок чувања.

1. Архивирање електронске документације која има и која нема трајни рок чувања

За документарни материјал који се трајно чува у електронском облику у иновираним чл. 2 Уредбе је прописано:

– да су ствараоци и имаоци документарног материјала који се трајно чува у електронском облику дужни да до предаје надлежном архиву, осигурају његово поуздано електронско чување у складу са прописом којим се уређују услови за припрему документа за поуздано електронско чување и форматима документа који су погодни за дуготрајно чување, и да се

– поуздано електронско чување документарног материјала који се трајно чува у електронском облику који су ствараоци предали државном органу и организацији, органу територијалне аутономије и јединици локалне самоуправе, установи, јавном предузећу и имаоцу јавних овлашћења осигурава преко тог органа као имаоца.

За документарни материјал у електронском облику који нема трајни рок чувања обавеза ствараоца и имаоца оваквог документарног материјала је да осигура његов интегритет, аутентичност, веродостојност, целовитост и употребљивост квалификованим електронским потписом, односно квалификованим електронским печатом.

Према томе, предвиђене су различите обавезе у погледу чувања и архивирања документарног материјала у електронском облику који се **трајно чува**, у односу на документарни материјал у електронском облику који **нема трајни рок чувања**.

¹ У ПС 18/2023 објавили смо два чланка у вези са применом ове Уредбе и електронском архивирању: „Нове обавезе у вези са електронским архивирањем од 1. јануара 2024. год.“ и „Услови за електронско архивирање прописани Законом о електронском фактурисању, Законом о електронском документу и Законом о рачуноводству“. У ПС 19/2023 објавили смо трећи чланак „Општи акт у вези са коришћењем, евидентирањем и заштитом електронских докумената са примером (моделом) таквог правилника“.

НОВИ ПОДЗАКОНСКИ АКТИ ИЗ ОБЛАСТИ ЈАВНИХ НАБАВКИ

Изменама и допунама Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр. 91/19 и 92/23, у даљем тексту: Закон) о којима смо писали у ПС 21/23, између осталог, прописују се нове обавезе објављивања података о резултатима поступака и изменама уговора на Порталу јавних набавки, примена еколошких аспеката у поступцима јавних набавки, као и оспособљавање и усавршавање за обављање послова јавних набавки.

С тим у вези, Канцеларија за јавне набавке (у даљем тексту: Канцеларија) донела је три правилника који су објављени у „Службеном гласнику РС“, бр. 115/23 од 22. децембра 2023. године и то:

– Правилник о начину објављивања и врсти података о уговорима и изменама уговора које наручиоци објављују на Порталу јавних набавки;

– Правилник о врстама добара за која су наручиоци у обавези да примењују еколошке аспекте у поступцима јавних набавки, и

– Правилник о изменама Правилника о поступку и условима за стицање сертификата за службеника за јавне набавке и вођењу Регистра службеника за јавне набавке.

Сва три правилника ступају на снагу 1. јануара 2024. године. У наставку ћемо објаснити њихову садржину.

Правилник о начину објављивања и врсти података о уговорима и изменама уговора које наручиоци објављују на Порталу јавних набавки

Правилником о начину објављивања и врсти података о уговорима и изменама уговора које наручиоци објављују на Порталу јавних набавки ближе се уређују начин објављивања и врсте података о уговорима закљученим након спроведеног поступка јавне набавке, врсте података о уговорима/наруцбеницама закљученим односно издатим у складу са одредбама члана 27. Закона и врсте података о изменама уговора по основу чл. 156–161. Закона, као и о изменама

уговора/наруцбеница закључених односно издатих у складу са чланом 27. Закона.

Уговор о јавној набавци у смислу овог правилника је:

1) уговор о јавној набавци закључен применом одредаба Закона;

2) оквирни споразум закључен применом одредаба Закона;

3) уговор о јавној набавци/наруцбеница закључен, односно издата на основу оквирног споразума;

4) уговор о набавци/наруцбеница закључен, односно издата без примене одредаба Закона, у складу са чланом 27. Закона;

5) оквирни споразум закључен без примене одредаба Закона, у складу са чланом 27. Закона;

6) уговор/наруцбеница закључен, односно издата на основу оквирног споразума, у складу са чланом 27. Закона.

Наручилац је дужан да Порталу јавних набавки, у складу са одредбама члана 3. Правилника, објављује следеће податке **о уговорима/оквирним споразумима/наруцбеницама**:

1) податке о предмету набавке:

(1) референтни број јавне набавке на Порталу јавних набавки,

(2) предмет јавне набавке и ознаку из јединственог система класификације предмета јавне набавке (CPV ознака),

(3) врсту предмета јавне набавке,

(4) податке о наручиоцу,

(5) врсту поступка јавне набавке, односно правни основ из члана 27. Закона;

2) основне податке о уговору/оквирном споразуму/наруцбеници:

(1) податак да ли се објављује уговор/оквирни споразум/наруцбеница,

(2) датум закључења,

(3) заводни број код наручиоца,

КЊИЖЕЊЕ ПДВ КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА 2023. ГОДИНУ НА ОСНОВУ ФАКТУРА ИЗДАТИХ У 2024. ГОДИНИ

1. Уводне напомене

На почетку сваке пословне године спроводе се активности које се односе на састављање годишњих финансијских извештаја и пореских пријава у којима се утврђују пореске обавезе за претходну пословну годину. Закључна књижења која се односе на претходну годину су врло битна због правилног исказивања пореских обавеза и других ставки у финансијским извештајима и њиховог разграничења између обрачунских периода претходне и наредне године. То је веома важно код пословних промена које се односе на претходну 2023. годину за које су фактуре или друге рачуноводствене исправе издате у наредној 2024. години до датума одобравања финансијских извештаја. У многим случајевима промет добара и услуга настаје у последњем месецу пословне године (децембру), док се фактура или документ за измену пореске основице за извршени промет у претходној пословној години издаје у наредној години. Такве трансакције се у већини случајева сматрају корективним догађајима који захтевају њихово евидентирање за 2023. годину. Тако, на пример, одобравање накнадних попушта (супер рабат и сл.) по основу оствареног промета у 2023. години за који је документ о смањењу накнаде („књижно одобрење“) издат у 2024. години пре одобравања финансијских извештаја, сматра се корективним догађајем за који се врши књижење под датумом састављања финансијских извештаја у складу са параграфом 8. МРС 10 – Догађаји после извештајног периода и Одељком 32 МСФИ за МСП, као и чланом 11. Правилника за МПЛ.

У пословању наших субјеката најчешћа питања односе се на евидентирање промета добара и услуга који су извршени у децембру 2023. године за које су фактуре или други документи о измени накнаде за извршени промет издати почетком 2024. године. На примере таквих и сличних случајева указујемо у наставку текста.

2. Књижење фактура издатих у 2024. години за промет извршен у 2023. години

На основу Закона о електронском фактурисању („Службени гласник РС“, бр. 44/21, 129/21, 138/22 и 92/23, у даљем тексту: ЗЕФ) у 2023. години сви субјекти јавног сектора и субјекти приватног сектора били су обавезни да издају електронске фактуре за промет добара и услуга другим субјектима јавног и приватног сектора, да чувају електронске фактуре издате од субјекта јавног и приватног сектора и да врше електронско евидентирање обрачуна ПДВ.¹

Изменама ЗЕФ („Службени гласник РС“, бр. 92/23), у новом члану 4. прописано је да се од 1. јануара 2024. године електронско евидентирање обрачуна ПДВ у СЕФ врши за порески период, у складу са законом којим се уређује порез на додату вредност, у року од десет дана по истеку пореског периода. Ако од истека рока од десет дана дође до промене која има утицај на електронско евидентирање обрачуна ПДВ, обвезник ПДВ дужан је да коригује електронско евидентирање обрачуна ПДВ у року за подношење пореске пријаве за порески период у којем је дошло до те промене.

У новом члану 4а ЗЕФ прописано је да ће се електронско евидентирање претходног пореза примењивати за пореске периоде, у складу са ЗПДВ, који почињу после 31. августа 2024. године, у року од десет дана по истеку пореског периода. Ако од истека рока од десет дана дође до промене која има утицај на електронско евидентирање претходног пореза, обвезник ПДВ дужан је да коригује електронско евидентирање претходног

¹ Према дефиницији из члана 2. ЗЕФ, „субјект јавног сектора“ је ентитет који припада сектору државе, у смислу закона којим се уређује буџетски систем, као и јавно предузеће, у смислу закона којим се уређује правни положај јавних предузећа, независно од тога да ли је у обухвату сектора државе. „Субјект приватног сектора“ је обвезник пореза на додату вредност, осим субјекта јавног сектора.

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА О ПДВ

1. Исказивање вредности накнаде у домаћој валути када је вредност уговорених радова изражена у иностраној валути

Питање:

Документација за грађевинске радове и услуге извршене у новембру месецу носи оверу надзорног органа од 10.12.2023. године. У документацији коју је оверио надзорни орган налазе се количине и цене изражене у еврима. Ништа није плаћено авансно. С обзиром на то да се датумом промета сматра датум овере надзорног органа, који курс је потребно применити приликом издавања фактуре, односно привремене ситуације?

Одговор:

Чланом 16. Закона о ПДВ, прописано је да **пореска обавеза настаје даном** када се најраније изврши једна од следећих радњи:

1) промет добара и услуга;

2) наплата, односно плаћање ако је накнада или део накнаде наплаћен, односно плаћен у новцу пре промета добара и услуга;

2а) издавање рачуна код услуга из члана 5. став 3. тачка 1) овог закона, услуга непосредно повезаних са тим услугама, као и услуга техничке подршке приликом коришћења софтвера, хардвера и друге опреме на одређени временски период;

3) настанак обавезе плаћања царинског дуга, код увоза добара, а ако те обавеза нема, даном у којем би настала обавеза плаћања тог дуга.

Чланом 22. Закона о ПДВ, прописано је да ако је накнада за промет добара и услуга изражена у иностраној валути, за обрачун те вредности у домаћој валути **примењује се средњи курс централне банке, односно уговорени курс који важи на дан настанка пореске обавезе.**

Сходно наведеном, у случају када је вредност радова из области грађевинарства у обрачунској ситуацији исказана у иностраној валути (еврима), за обрачун те вредности у домаћој валути која се исказује у издатој фактури треба применити средњи курс НБС, односно уговорени курс важећи на дан промета радова из области грађевинарства. С обзиром на то да се даном промета добара и услуга из области грађевинарства сматра дан потписивања грађевинске ситуације од стране надзорног органа за прерачун вредности исказане у иностраној валути треба користити средњи курс НБС, односно уговорени курс важећи на дан потписивања грађевинске ситуације од стране надзорног органа. У случају да је вредност радова делимично или у целини плаћена авансом, за прерачун вредности стране валуте у динаре примењује се курс који је важио на дан плаћања аванса.

По наведеном питању МФИН је дало више мишљења, из којих цитирамо следеће:

„... С тим у вези, када је за адаптацију грађевинског објекта ангажовано инострано лице (лице које у Републици нема седиште, односно пребивалиште), које се евидентирало за обавезу плаћања ПДВ у Републици и које накнаду за свој промет извршен у Републици наплаћује у девизама, прималац добара, односно услуга дужан је да за промет добара, односно услуга који је порески дужник у складу са Законом, обрачуна ПДВ по прописаној пореској стопи на дан настанка пореске обавезе и да обрачунати ПДВ плати у складу са Законом. У овом случају, вредност накнаде изражене у иностраној валути утврђује се у домаћој валути применом средњег курса Народне банке Србије на дан настанка пореске обавезе у складу са Законом.“ (МФИН, 430-00-45/2021-04 од 15.03.2021. године).

„... Према томе, када обвезник ПДВ шаље или отпрема добра у иностранство и накнаду за тај промет наплаћује у иностраној валути, за обрачун те вредности у домаћој валути примењује се средњи

САСТАВЉАЊЕ, ДОСТАВЉАЊЕ И ЈАВНО ОБЈАВЉИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2023. ГОДИНУ

1. Обвезници састављања и јавног објављивања финансијских извештаја

На састављање, достављање и јавно објављивање редовних годишњих финансијских извештаја за 2023. годину примењује се Закон о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 73/19 и 44/21 – др. закон – у даљем тексту: ЗОР) и *Правилник о условима и начину јавног објављивања финансијских извештаја и вођењу Регистра финансијских извештаја* („Службени гласник РС“, бр. 142/20 и 139/22 – у даљем тексту: Правилник АПР). Према члану 2. Правилника АПР, обвезници састављања и јавног објављивања годишњих финансијских извештаја су:

- привредна друштва;
- Народна банка Србије, банке, платне институције, институције електронског новца;
- друштва за осигурање и друштва за реосигурање;
- даваоци финансијског лизинга;
- добровољни пензијски фондови и друштва за управљање добровољним пензијским фондовима;
- инвестициони фондови и друштва за управљање инвестиционим фондовима са јавном понудом, односно алтернативним инвестиционим фондовима;
- берзе и брокерско-дилерска друштва;
- Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности;
- факторинг друштва;
- задруге;
- установе које обављају делатност ради стицања добити;
- правна лица која у складу са посебним прописима примењују одредбе ЗОР-а;
- друга правна лица чије се пословање делом финансира из јавних прихода или других наменских извора, а делом или у целини оствареним приходима

на тржишту или по основу учлањења и која се не оснивају ради стицања добити (политичке организације, синдикалне организације са својством правног лица, фондације и задужбине, удружења, коморе, цркве и верске заједнице у делу обављања привредне или друге делатности у складу са прописима којима је уређено обављање тих делатности, као и друге организације организоване по основу учлањења);

– предузетници у смислу закона којим се уређују привредна друштва, која пословне књиге воде по систему двојног књиговодства, ако посебним прописима није друкчије уређено;

– правна лица и други облици организовања које је правно лице основало у иностранству, ако за њих прописима тих држава није утврђена обавеза вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја;

– огранци и други организациони делови правних лица са седиштем у иностранству, који обављају привредну делатност у Републици Србији, ако посебним прописима није друкчије уређено;

– стечајна маса стечајног дужника над којом се наставља поступак стечаја у случају обуставе или закључења тог поступка над стечајним дужником, у смислу закона којим се уређује стечај.

Напомињемо да предузетници, који имају обавезу да воде двојно књиговодство у складу са Законом о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, . . . и 92/23), имају обавезу да доставе годишњи финансијски извештај за 2023. годину Агенцији за привредне регистре (у даљем тексту: Агенција). Претходна обавеза предузетника који се региструју у Агенцији, а који се до сада нису пријавили да воде књиге по систему двојног књиговодства, је да се пријаве путем линка Пријава/одјава предузетника приступом порталу Ажурирање Евиденције обвезника.

РАЗВРСТАВАЊЕ ПРАВНИХ ЛИЦА НА ОСНОВУ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2023. ГОДИНУ

1. Разврставање по величини правних лица и предузетника

Чланом 6. Закона о рачуноводству („Службени гласник РС“, бр. 73/19 и 44/21 – др. Закон, у даљем тексту: Закон) прописано је разврставање правних лица и предузетника по величини на микро, мала, средња и велика правна лица. У зависности од величине у коју су разврстани правна лица и предузетници, одређује се примена рачуноводствене регулативе, обавеза вршења ревизије, обим образаца финансијског извештаја, односно документације који се достављају Агенцији за привредне регистре (у даљем тексту: Агенција) ради обелодањивања.

Разврставање по величини се врши на основу података о просечном броју запослених, пословном приходу и вредности укупне aktive утврђене на датум биланса редовног годишњег финансијског извештаја за 2023. годину, а утврђена величина се, након верификовања од стране Агенције, користи за 2024. годину.

Правна лица и предузетници основани у 2023. години (новоосновани обвезници), односно предузетници који су у тој години почели да воде пословне књиге по систему двојног књиговодства, величину, утврђену на основу података из редовног годишњег финансијског извештаја за 2023. годину и броја месеци пословања, користе за 2023. и 2024. годину.

Величина правних лица и предузетника која се примењује у 2023. години утврђена је на основу података из годишњих финансијских извештаја за 2022. годину и верификована је од стране Агенције. На основу утврђене величине за 2023. годину, правна лица и предузетници утврђују обим финансијског извештаја, а у случају обавезе вршења ревизије финансијског извештаја и обим друге документације које достављају Агенцији за обелодањивање.

Напомињемо да правна лица и предузетници којима Агенција није верификовала величину утврђену на основу финансијских извештаја за 2022. годину (зато што нису предали финансијски

извештај за 2022. годину, или финансијски извештај за 2022. годину није уписан у Регистар финансијских извештаја услед утврђених недостатака и сл.), величину могу утврдити на основу калкулатора за разврставање на основу података из финансијских извештаја за 2022. годину који је постављен на интернет страни Агенције како би та правна лица и предузетници **утврдили величину којом би се определиле обавезе у вези са састављањем и достављањем финансијских извештаја и документације за 2023. годину.**

Величина правних лица и предузетника која ће се примењивати за 2024. годину утврђује се на основу података из редовних годишњих финансијских извештаја за 2023. годину, који су унети у посебни информациони систем Агенције.

Према члану 6. Закона, у микро правна лица разврставају се она правна лица и предузетници који на датум биланса не прелазе граничне вредности два од следећих критеријума:

- 1) просечан број запослених десет;
- 2) пословни приход 700.000 евра у динарској противвредности;
- 3) вредност укупне active на датум биланса 350.000 евра у динарској противвредности.

У мала правна лица разврставају се она правна лица и предузетници који на датум биланса прелазе граничне вредности два критеријума за микро правна лица, али не прелазе граничне вредности два од следећих критеријума:

- 1) просечан број запослених 50;
- 2) пословни приход 8.000.000 евра у динарској противвредности;
- 3) вредност укупне active на датум биланса 4.000.000 евра у динарској противвредности.

У средња правна лица разврставају се она правна лица и предузетници који на датум биланса прелазе граничне вредности два критеријума за мала правна лица, али не прелазе граничне вредности два од следећих критеријума:

ОБРАЧУН КУРСНИХ РАЗЛИКА И ЕФЕКТА ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ НА ДАН БИЛАНСА

1. Уводне напомене

Превођење вредности страних валута у току године и на дан биланса у функционалну, тј. домаћу валуту – динар, уређено је:

– МРС 21 – Ефекти промене девизних курсева („Службени гласник РС“, бр. 123/20);

– Одељком 30 – Превођење страних валута из МСФИ за МСП („Службени гласник РС“, бр. 83/18);

– Правилником о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Службени гласник РС“, бр. 89/20 – у даљем тексту: *Правилник за МПП*).

Субјект који обавља трансакције деноминоване у страниој валути, која није његова функционална валута, дужан је да преведе те ставке у своју функционалну валуту и да евидентира ефекте таквог превођења. Трансакција у страниој валути је трансакција која је деноминована или захтева измирење у страниој валути, укључујући и трансакције које настају када субјект:

(а) купује или продаје добра или услуге чије су цене деноминоване у страниој валути;

(б) позајмљује или даје позајмицу у случају када су износи обавеза или потраживања деноминовани у страниој валути; или

(ц) на неки други начин стиче или отуђује средства или ствара или измирује обавезе, деноминоване у страниој валути (нпр. код нас „валутна клаузула“).

Трансакција у страниој валути се код почетног признавања евидентира у функционалној валути тако што се на износ у страниој валути примењује промптни девизни курс функционалне валуте и стране валуте на датум трансакције.

Функционална валута је валута примарног економског окружења у којем ентитет послује. За наша правна лица и предузетнике функционална валута је

динар. Према члану 42. став 2. Закона о рачуноводству, **износи у пословним књигама, финансијским извештајима, одлукама, као и друге финансијске и нефинансијске информације, изражавају се у динарима.** Према члану 41. Закона о девизном пословању, за потребе књиговодства и статистике примењује се званични средњи курс динара.

Према дефиницији из пар. 8 МРС 21, **курсна разлика** је разлика која је резултат превођења датог броја јединица једне валуте у другу валуту по различитим девизним курсевима.

Посебан начин деноминавања трансакција у страниој валути представља уговарање плаћања „**валутном клаузулом**“, која представља уговарање вредности обавезе у девизама (валута обавезе) у Републици, с тим што се плаћање и наплаћивање по тим уговорима врши у динарима (валута исплате).¹

Правна лица и предузетници који у пословним књигама на дан биланса 31.12.2023. године имају девизна средства, потраживања и обавезе деноминоване у страниој валути или са уговореном „валутном клаузулом“, имају обавезу да изврше превођење вредности јединица страних валута у динарску противвредност и да утврђену разлику прикажу у Билансу успеха као **курсну разлику** или као **ефекат примене валутне клаузуле**.

Обавезе превођења трансакција деноминованих у страниој валути у функционалну валуту на датум биланса подлежу **монетарне билансне ставке**, чија је основна одлика право на примање (или обавеза издавања) фиксног или одредивог броја новчаних јединица. Према дефиницији, монетарне ставке представљају новчане јединице које се поседују и имовина и обавезе

¹ Валутна клаузула дефинисана је чланом 2. став 1. тачка 24) Закона о девизном пословању („Службени гласник РС“, бр. 62/06, 31/11, ... и 30/18).

ИЗМИРИВАЊЕ ОБАВЕЗА И НАПЛАТА ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОМЕТА РОБЕ И УСЛУГА У ЗЕМЉИ ПУТЕМ ПРЕБИЈАЊА И ПРОМЕНЕ ПОВЕРИОЦА, ОДНОСНО ДУЖНИКА (КОМПЕНЗАЦИЈА, АСИГНАЦИЈА, ЦЕСИЈА И ПРЕУЗИМАЊЕ ДУГА)

Алтернативни начини измирења обавеза и наплате потраживања између правних лица и предузетника уређени су следећим прописима:

– Законом о облигационим односима („Службени лист СФРЈ“, бр. 29/78, . . . и 57/89, „Службени лист СРЈ“, бр. 31/93, „Службени гласник РС“, бр. 18/20 – у даљем тексту: ЗОО);

– Законом о обављању плаћања правних лица, предузетника и физичких лица које не обављају делатност („Службени гласник РС“, бр. 68/2015 – у даљем тексту: Закон о обављању плаћања);

– Законом о платним услугама („Службени гласник РС“, бр. 139/2014 и 44/2018), и

– Законом о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“, бр. 80/02, . . . и 138/2022 – у даљем тексту: ЗППА).

У овом чланку дајемо објашњења алтернативних начина измирења обавеза и наплате потраживања по основу промета робе и услуга у земљи у складу са наведеним прописима, као и њиховог рачуноводственог евидентирања у пословним књигама дужника и повериоца, док је могућност примене алтернативних начина измирења међусобних потраживања и обавеза у условима блокаде пословних рачуна правних лица и предузетника тема посебног чланка овог броја часописа.

1. ПРЕБИЈАЊЕ (КОМПЕНЗАЦИЈА)

Компензација је један од начина престанка или гашења облигација. Другим речима, **компензација производи дејство гашења или престанка међусобних обавеза и потраживања која су предмет пребијања**. С обзиром на то да међусобне обавезе и потраживања, по правилу, никад нису једнаке (да износ обавеза не одговара износу потраживања), поставља се питање на који начин се гасе неједнаке облигације,

односно какво дејство има компензација у том случају. У вези са тиме, треба имати у виду следеће:

– када су у питању једнаке облигације (износ потраживања је једнак износу обавеза), компензацијом се гасе обе облигације у целини;

– када су у питању неједнаке облигације (износ обавеза је већи или мањи од износа потраживања), мања облигација се гаси у целини, а већа до висине мање облигације.

Познавање и поштовање наведеног принципа значајно је са становишта дејства компензације у погледу наплате потраживања. Наиме, **компензација производи исто дејство као и наплата**. То значи да се компензирана потраживања сматрају наплаћеним и не могу се процењивати као вероватно ненаплатива, а уколико су раније процењена као таква (исправљена), потребно је по основу спроведене компензације извршити укидање исправке вредности.

Предности компензације у односу на класично плаћање су у томе што се компензацијом обавезе измирују аутоматски, без преноса новчаних средстава са рачуна дужника на рачун повериоца, чиме се штеди време, а средства се не задржавају у каналима платног промета.

Код измиривања међусобне обавезе путем компензације није прописана обавеза подношења налога за пренос у корист и на терет пословног рачуна (ова обавеза је од 17. маја 2011. године укинута).

1.1. Врсте компензације

У правној теорији разликују се три врсте компензације: законска, уговорна или споразумна и судска.

У зависности од броја учесника у компензацији разликујемо билатералну и мултилатералну компензацију.

МОГУЋНОСТ ИЗМИРЕЊА ОБАВЕЗА И НАПЛАТЕ ПОТРАЖИВАЊА У ЗЕМЉИ АЛТЕРНАТИВНИМ НАЧИНИМА У УСЛОВИМА БЛОКАДЕ ПОСЛОВНИХ РАЧУНА

У складу са чланом 5. став 2. Закона о обављању плаћања правних лица, предузетника и физичких лица које не обављају делатност („Службени гласник РС“, бр. 68/15 – у даљем тексту: Закон о обављању плаћања), правна лица и предузетници **не могу измиривати** међусобне новчане обавезе уговарањем промене повериоца, односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија, приступање дугу, преузимање дуга, уступање дуга и др.), **пребијањем** (компензација) и на други начин у складу са законом, уколико су **њихови рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате**, осим ако друкчије није утврђено законом којим се уређује порески поступак.

При томе, цитирана одредба Закона о обављању плаћања онемогућава компензацију у условима блокаде рачуна правног лица или предузетника, учесника у компензацији, само у случају пребијања новчаних потраживања, а не и потраживања која се односе на замењиве ствари истог рода и квалитета.

Основни циљ ове одредбе јесте заштита поверилаца и поштовање редоследа у намиривању њихових обавеза од дужника. Наиме, спровођењем компензације онемогућила би се наплата потраживања од блокираног правног лица или предузетника и на тај начин смањило прилив средстава на рачуну из којег приоритетно треба да се извршавају основи према редоследу утврђеном у члану 47. Закона о платном промету („Службени лист СРЈ“, бр. 3/02 и „Службени гласник РС“, бр. 31/11 и 139/14 – др. закон). Због тога би спровођење компензације у условима блокаде рачуна било супротно јавном поретку и циљу који се прописивањем поступка принудне наплате желео постићи.

Чланом 7. став 1. тачка 3) и ст. 2. и 3. овог члана Закона о обављању плаћања прописана је казна за прекршај за правно лице које не поштује наведену законску одредбу, у износу од 50.000 до 2.000.000 динара и одговорно лице у правном лицу у износу од 5.000 до

150.000 динара. За овај прекршај за предузетника је прописана казна у износу од 10.000 до 500.000 динара.

Надзор над применом наведених одредаба код правних лица и предузетника врши Министарство финансија – Пореска управа.

Одредбе члана 5. став 2. Закона о обављању плаћања упућују и на одредбе Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“, бр. 80/02, . . . и 138/22 – у даљем тексту: ЗПППА), којима се уређује могућност измиревања новчаних обавеза у условима блокаде рачуна асигнацијом, цесијом и др. за јавне приходе на које се ЗПППА односи.

Тако је одредбама члана 19. став 3. ЗПППА прописано да порески обвезници – правна лица, предузетници или физичка лица, као и фонд која обављају делатност, чији су рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате код организације надлежне за принудну наплату, могу међусобне новчане обавезе измиривати и уговарањем промене повериоца, односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија и др.), искључиво ради испуњења обавеза по основу јавних прихода на које се примењује овај закон. На овај начин ЗПППА је предвидео да се асигнацијом, цесијом и др. у условима блокаде рачуна у тренутку плаћања **могу измиривати искључиво обавезе по основу јавних прихода**, али не и за зараде, накнаде и друга лична примања.

У погледу исплате зарада, накнада одређених трошкова и других личних примања запосленима путем асигнације/цесије у случају блокаде пословних рачуна правних лица и предузетника, као и о могућности закључивања и реализације уговора о јемству у условима блокаде рачуна дужника, о јемству као инструменту обезбеђивања плаћања, књиговодственом евидентирању датог и реализованог јемства и пореском третману исправке описа потраживања по основу датог јемства објашњења ћемо дати у неком од наредних бројева часописа.

ОТКАЗ УГОВОРА О РАДУ У СЛУЧАЈУ КАДА ЗАПОСЛЕНИ НЕ ОСТВАРУЈЕ РЕЗУЛТАТЕ РАДА ИЛИ НЕМА ПОТРЕБНА ЗНАЊА И СПОСОБНОСТИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА НА КОЈИМА РАДИ

Један од начина отказа уговора о раду јесте и случај када запослени:

- не остварује резултате рада,
- или кад нема потребна знања и способности за обављање послова на којима ради.

Овај начин престанка радног односа је специфичан управо због тога што је послодавац дужан да спроведе поступак прописан Законом о раду (у даљем тексту: Закон), како би решење о отказу уговора о раду било законито.

Веома често се у пракси посеже за овим начином престанка радног односа, нарочито у ситуацији када послодавац има вишак запослених па жели да избегне исплату отпремнине, као и у случајевима када није задовољан дисциплином запосленог, па да би се избегао поступак достављања упозорења и евентуални судски поступак и враћање на рад запосленог, уместо отказа уговора о раду због непоштовања радне дисциплине или повреде радне обавезе.

Овај начин престанка радног односа је специфичан јер су основи за престанак подељени на неостваривање резултата рада и на случај када запослени нема потребна знања и способности за обављање послова на којима ради.

Наиме, да би се отказао уговор о раду по овом основу потребно је да послодавац испуни одређене обавезе које се односе на следеће:

– јасно прописивање, било општим актом, било уговором о раду, који су то резултати рада које очекује од запосленог на одређеним пословима, што значи да послови морају бити јасно описани, као и да се јасно утврди који је минимум резултата рада који се очекује од запосленог;

– обавезу послодавца да, када уочи да постоје одређени недостаци у раду запосленог, било у погледу резултата рада, било у погледу тога да запосленом недостају одређене способности или знање да се посао

обавља задовољавајуће, пре отказа уговора о раду, писаним путем обавести запосленог јасно и недвосмислено који су недостаци у раду запосленог, начин (упутство) како да свој рад побољша, као и примерени рок у којем ће запослени на основу инструкција послодавца побољшати свој рад.

Међутим, чињеница је да у пракси, због непознавања сложености овог начина отказа уговора о раду, најчешће послодавци ове отказне разлоге сматрају најједноставнијим за спровођење идеје о отказу уговора о раду запосленом, па због непоштовања прописаног поступка судски епилог често буде на штету послодавца.

1. Неостваривање резултата рада као разлог отказа уговора о раду

Одредбом члана 179. став 1. тачка 1) Закона, дефинисани су разлози за отказ уговора о раду од стране послодавца. Закон тако прописује да послодавац може, између осталих разлога, да откаже уговор о раду запосленом, ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог и његово понашање, односно ако не остварује резултате рада или нема потребна знања и способности за обављање послова на којима ради.

Први разлог за отказ јесте неостваривање резултата и најчешћи узрок је незалагање запосленог, при чему треба утврдити да ли то незалагање има узрок у некој објективној чињеници као што је болест запосленог, неодговарајућа средства рада и упутства које запослени добија, неодговарајући процес рада и обуке запосленог, недобијање квалитетних упутстава за рад и слично. У том случају неостваривање резултата рада није субјективно везано за запосленог, већ је реч о објективним разлозима које послодавац није благовремено уочио и дао одговарајућа упутства да се те околности промене.

ПРИМЕНА ОСТАЛИХ ЦАРИНСКИХ ДАЖБИНА У 2024. ГОДИНИ

Поред стопа царине прописаних Законом о Царинској тарифи („Службени гласник РС“, бр. 62/05, 61/07, 5/09, 95/18 – др. закон и 91/19) и Уредбом о усклађивању номенклатуре Царинске тарифе за 2024. годину („Службени гласник РС“, бр. 106/23), приликом увоза наплаћују се и друге царинске дажбине, и то:

1. Посебне дажбине за одређене пољопривредне и прехранбене производе, и
2. Сезонске стопе царине за одређене базне пољопривредне производе.

1. Посебне дажбине

Посебне дажбине (прелевмани) наплаћују се у складу са **Одлуком о одређивању пољопривредних и прехранбених производа за које се плаћа посебна дажбина при увозу и износу посебне дажбине** („Службени гласник РС“, бр.132/21, 4/22, 141/22 и 112/23 – у даљем тексту: Одлука), која се примењује од 1. јануара 2022. године. Током 2023. године Одлука је имала више измена и допуна које су представљале заштитне мере за млеко и млечне производе из Главе 4 Царинске тарифе у ограниченом временском периоду. Најновије измене су усвојене на седници Владе 14. децембра 2023. године и примењују се од 1. јануара 2024. године.

Одлуком су прописани износи посебне дажбине (у дин./kg/lit./ком.) за одређене прехранбене и пољопривредне производе садржане у табели у тачки 2. Одлуке, са следећим садржајем:

- колона 1 – тарифна ознака,
- колона 2 – наименовање,
- колона 3 – износ посебне дажбине за производе пореклом из ЕУ,
- колона 4 – износ посебне дажбине за производе пореклом из земаља ван ЕУ.

Табела у тачки 2. Одлуке обухвата укупно 418 тарифних ознака или ех тарифних ознака (само део одређене тарифне ознаке) из Глава 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 15, 16, 17, 21, 22 и 24 Царинске тарифе.

Тачка 3. Одлуке прописује да се, изузетно од тачке 2. ове одлуке, за увоз робе из, за робу из тар. ознака 0103 91 10 00, 0402 10 19 00, 0402 21 18 00 и 0405 10 19 00, за кондиторску индустрију и за производњу сладоледа и за робу из тар. ознака 0402 10 19 00 и 0402 21 18 00 за производњу готових производа погодних за бебе и малу децу из тар. бр. 1901 и 2104, посебна дажбина не плаћа до 31. децембра 2024. године (продужење примене до краја 2024. је предмет најновијих измена измена).

Тачком 4. Одлуке прописано је да се посебна дажбина не плаћа при увозу пољопривредних и прехранбених производа пореклом из Европске уније у оквиру квота садржаних у Протоколу уз Споразум о стабилизацији и придруживању Европске заједнице и њених држава чланица, са једне стране и Републике Србије са друге стране, којим се узима у обзир приступање Републике Хрватске Европској унији („Службени гласник РС – Међународни уговори“, бр. 12/14 – у даљем тексту Протокол уз ССП).

Посебна дажбина при увозу пољопривредних и прехранбених производа пореклом из земаља са којима Република Србија има закључене споразуме о слободној трговини наплаћује се у складу са тим споразумом, при чему нижи износ посебне дажбине може да се плати само уз подношење одговарајућих доказа о преференцијалном пореклу робе (тачка 7. Одлуке).

У складу са тачком 8. Одлуке, привредна друштва и предузетници при увозу пољопривредних и прехранбених производа из тач. 2, 3, 4. и 7. Одлуке пореклом из ЕУ и земаља са којима Република Србија има закључене споразуме о слободној трговини,

ДОНЕТА ЈЕ УРЕДБА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА УРЕДБЕ О ЦАРИНСКИМ ПОСТУПЦИМА И ЦАРИНСКИМ ФОРМАЛНОСТИМА

Влада Републике Србије донела је Уредбу о изменама и допунама Уредбе о царинским поступцима и царинским формалностима (у даљем тексту: Уредба), која је објављена у „Службеном гласнику РС“, бр.117/23 од 27.12.2023. године и ступа на снагу првог наредног дана од дана објављивања, а примењује се почев од 1. јануара 2024. године.

Разлог за доношење Уредбе је додатно усаглашавање царинских прописа Републике Србије са релевантним царинским прописима Европске уније.

1. САДРЖИНА УРЕДБЕ О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА УРЕДБЕ О ЦАРИНСКИМ ПОСТУПЦИМА И ЦАРИНСКИМ ФОРМАЛНОСТИМА

Полазећи од чињенице да Царински закон својим решењима доприноси поједностављењу, модернизацији и рационализацији царинских правила и процедура и омогућава ефикасније царинско пословање у складу са савременим потребама, уз смањење трошкова пословања (могућност подношења царинских исправа електронским путем), а у исто време обезбеђујући и делотворност царинских контрола и решења садржана у овој уредби, којом се само детаљније разрађују законске одредбе, у функцији су поједностављења и убрзања поступка, чиме се обезбеђује већа правна сигурност, предвидљивост и једнообразност пословања.

2. КЉУЧНА РЕШЕЊА САДРЖАНА У ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА УРЕДБЕ О ЦАРИНСКИМ ПОСТУПЦИМА И ЦАРИНСКИМ ФОРМАЛНОСТИМА

2.1. Дефинисање појма „стварне вредности робе“

Уредбом је додата нова дефиниција у члану 2. тачка 49) „стварне вредности“, па је тако дефинисана

„стварна вредност“ робе комерцијалне и некомерцијалне природе.

Стварна вредност за робу комерцијалне природе је цена саме робе ако се роба продаје ради извоза у царинско подручје Републике Србије, **не урачунавајући трошкове превоза и осигурања, осим ако су ти трошкови укључени у цену и нису засебно наведени на фактури**¹, као ни све друге порезе и накнаде које царински орган може утврдити из било којих релевантних докумената.

Стварна вредност за робу некомерцијалне природе је цена која би била плаћена за робу када би се продавала ради извоза у царинско подручје Републике Србије.

2.2. Праћење одлука које се односе на обавезујућа обавештења

Када царинске формалности испуњава лице на које се односи обавезујуће обавештење или се испуњавају за његов рачун у погледу робе обухваћене тим обавезујућим обавештењем, то се наводи у декларацији уносом референтног броја обавезујућег обавештења.

За робу која није обухваћена Прилогом 7 ове уредбе, ако се последња прерада или обрада не сматра економски оправданом, сматра се да је роба прошла последњу битну, економски оправдану прераду или обраду чији је резултат производња новог производа или која представља битну фазу производње у земљи или на територији са које потиче највећи део материјала. Ако се готов производ сврстава у Главе од 1 до 29 или од 31 до 40 Царинске тарифе, највећи део материјала одређује се на основу масе материјала. Ако се готов производ сврстава у Главу 30 или Главе од 41 до 97

¹ Имајући у виду паритете INCOTERMS 2020, стварна цена робе (ФВ робе без превоза и осигурања) односи се на патитет EXW, док су код осталих паритета испоруке из групе F,C,D превоз и осигурање укључени у цену робе у складу са паритетима испоруке.

ПИТАЊА И ОДГОВОРИ У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА О ПОРЕЗУ НА ДОБИТ ПРАВНИХ ЛИЦА

1. Признавање у Пореском билансу расхода донације дезинфекционих средстава школским и предшколским установама

Питање:

Да ли се донирана дезинфекциона средства школи, предшколској установи и вртићу, могу сматрати издацима за образовне намене, у смислу члана 15. Закона о порезу на добит правних лица?

Одговор:

Према члану 15. став 1. Закона о порезу на добит правних лица (у даљем тексту: ЗПДПЛ), као расход у пореском билансу обвезника признају се издаци у збирном износу највише до 5% од укупног прихода за:

1. Здравствене, **образовне**, научне, хуманитарне, верске и спортске намене, заштиту животне средине, као и давања учињена установама, односно пружаоцима услуга социјалне заштите основаним у складу са законом који уређује социјалну заштиту;

2. Хуманитарну помоћ, односно отклањање последица насталих у случају ванредне ситуације, који су учињени Републици, аутономној покрајини, односно јединици локалне самоуправе.

Претходно поменути издаци признају се као расход само ако су извршени лицима регистрованим, односно основаним за те намене у складу са посебним прописима, која наведена давања искључиво користе за обављање делатности из члана 15. став 1. тачка 1) ЗПДПЛ.

Према нашем мишљењу, учињена добročина давања признају се као расход независно од тога да ли су настали као резултат давања новца или ствари и без обзира на то да ли се непосредно или **посредно** користе за потребе обављања регистроване делатности. У прилог наведеном говори и Мишљење МФИН

бр. 011-00-656/2017-04 од од 26.10.2017. године, у којем се наводи следеће:

*„...мишљења смо да се давања обвезника учињена здравственој установи, и то, како у новцу (нпр. за адаптацију болничких објеката), тако и у стварима (медицинска опрема, **наметај за болничке собе и канцеларије, клима уређуји и рачунари**, у конкретном случају), признају као расход у пореском билансу обвезника – даваоца (сходно члану 15. ст. 1. и 2. Закона), независно од тога да ли су учињена установи основаној од стране Републике, аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе, или установи основаној у приватној својини, имајући у виду да су наведена давања у функцији обављања здравствене делатности.“*

Сходно наведеном, сматрамо да се у конкретном случају донација дезинфекционих средстава школским и предшколским установама може признати као расход у пореском билансу обвезника у складу са чланом 15. ст. 1. и 2. ЗПДПЛ, под условом да је уговором о донацији предвиђено да ће се донирана средства користити за дезинфекцију школских и предшколских просторија са циљем побољшања услова боравка деце у овим установама, чиме се посредно користе за образовне намене.

2. Стварни власник прихода за потребе примене уговора о избегавању двоструког опорезивања

Питање:

Поштовани, молимо Вас за мишљење у вези са применом уговора о избегавању двоструког опорезивања (УИДО) у случају обрачуна пореза по одбитку на префактурисане трошкове лиценце. Наиме, наша матична нерезидентна компанија из Хрватске нам врши префактурисавање одређених трошкове лиценце. На основу Мишљења Министарства 011-00-360/2020-04 свесни смо да смо дужни да обрачунамо

ДОПУНА ПРАВИЛНИКА О СТАНДАРДНОМ КЛАСИФИКАЦИОНОМ ОКВИРУ И КОНТНОМ ПЛАНУ ЗА БУЏЕТСКИ СИСТЕМ

На основу члана 29. став 4. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/09, ... и 92/23) и члана 17. став 4. и члана 24. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, ... и 30/18 – др. закон), министар финансија донео је Правилник о допунама Правилника о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем (у даљем тексту: Правилник).

Правилник је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 118/23 од 28. децембра 2023. године и ступио је на снагу **1. јануара 2024. године**.

Чланом 1. Правилника извршена је допуна у Правилнику о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем („Службени гласник РС“, бр. 16/16, ... и 83/23), тако што су у Прилогу 2 – Контни план, у класи 700000 – ТЕКУЋИ ПРИХОДИ, категорија 740000 – ДРУГИ ПРИХОДИ,

после субаналитичког конта 742341 – Приходи које својом делатношћу остваре органи и организације градова, додата нова субаналитичка конта и описи тих конта, који гласе:

742342 – Приходи које својом делатношћу остваре установе културе на нивоу градова, и;

742343 – Приходи које остварују индиректни корисници буџетских средстава на нивоу градова.

Такође, после субаналитичког конта 742351 – Приходи које својом делатношћу остваре органи и организације општина, додата се субаналитичка конта и описи тих конта, који гласе:

742352 – Приходи које својом делатношћу остваре установе културе на нивоу општина; и

742353 – Приходи које остварују индиректни корисници буџетских средстава на нивоу општина.

ИЗМЕНЕ И ДОПУНЕ ПРАВИЛНИКА О УСЛОВИМА И НАЧИНУ ВОЂЕЊА РАЧУНА ЗА УПЛАТУ ЈАВНИХ ПРИХОДА И РАСПОРЕД СРЕДСТАВА СА ТИХ РАЧУНА

Последњим изменама и допунама Закона о буџетском систему, које су објављене у „Службеном гласнику РС“, бр. 92/23, допуњен је члан 60. овог закона, који уређује повраћај више и погрешно уплаћених јавних прихода, из разлога што је тим законом и одговарајућим подзаконским актима прописан поступак повраћаја свих јавних прихода, док поступак повраћаја примања државе није био уређен.

Наведеним допунама уређен је поступак повраћаја примања од продаје нефинансијске имовине, примања од задуживања и примања од продаје финансијске имовине, који ће Управа за трезор вршити на основу решења Пореске управе, односно локалне пореске администрације или на основу акта другог надлежног органа. Такође, овим чланом одређена је Управа за трезор као јединствено управно место у поступку повраћаја више или погрешно уплаћених јавних прихода, односно примања за уплате генерисане на Порталу еУправа.

Истим чланом Закона о буџетском систему дато је овлашћење министру финансија да уреди рокове, начин и поступак повраћаја више или погрешно наплаћених јавних прихода и примања. Наведено законско решење изискивало је измене и допуне Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна („Службени гласник РС“, бр. 16/16, ... и 83/23).

С тим у вези, на основу члана 49. став 2. и члана 96. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/09, ... и 92/23) и члана 17. став 4. и члана 24. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, ... и 30/18 – др. закон), министар финансија је донео Правилник о изменама и допунама Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна.

Наведени Правилник је објављен у „Службеном гласнику РС“, бр. 118/23 од 28. децембра 2023. године и ступио је на снагу **1. јануара 2024. године**.

Изузетно, одредбе које се односе на уписивање јединственог броја корисника јавних средстава као обавезног елемента у позив на број одобрења, као и одредбе које се односе на обавезу издавања потврде органа чији је јединствени број корисника јавних средстава уписан у позив на број одобрења примењују се од **1. априла 2024. године**.

Објашњења најзначајнијих измена и допуна Правилника, дајемо у наставку.

1. Структура позива на број одобрења рачуна за уплату јавних прихода

Извршена је допуна у члану 11. Правилника о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна („Службени гласник РС“, бр. 16/16, ... и 83/23 – у даљем тексту: Правилник), којим је уређена структура позива на број одобрења рачуна за уплату јавних прихода.

С тим у вези допуњена је тачка 3) у члану 11. став 3. Правилника, којом је као обавезан елемент позива на број одобрења, поред обележја за идентификацију обвезника (порески идентификациони број, јединствени матични број грађана, шифра пореског обвезника и друго), прописано обележје органа према чијем налогу, односно за чију услугу се врши плаћање јавног прихода или примања (ЈБ КЈС органа и друго).

Такође, извршена је измена у члану 12. став 5. Правилника којим је прописано да, у случају када у колони 8 Прилога 1 није уписана реч: „ПУ“ или „ЛПА“, а надлежни орган није утврдио обавезу уношења обележја за идентификацију обвезника јавног прихода или примања, односно локалног јавног прихода или примања, у елемент – позив на број одобрења, обавезно се уноси контролни број и шифра општине,

ДОНЕТА ЈЕ УРЕДБА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА УРЕДБЕ О КОЕФИЦИЈЕНТИМА ЗА ОБРАЧУН И ИСПЛАТУ ПЛАТА ЗАПОСЛЕНИХ У ЈАВНИМ СЛУЖБАМА

На основу члана 8. Закона о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“, бр. 34/01, ... и 113/17) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, ... и 30/18), Влада Републике Србије донела је Уредбу о изменама Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама (у даљем тексту: Уредба).

Уредба је објављена у „Службеном гласнику РС“, бр. 119/23 од 29. децембра 2023. године и ступила је на снагу осмог дана од дана објављивања, тј. 6. јануара 2024. године, а примењује се почев од обрачуна и исплате плата за **јануар 2024. године**.

Изменама Уредбе увећани су коефицијенти утврђени за обрачун и исплату плата одређених категорија запослених у социјалној заштити и здравственим установама.

Изменама Уредбе утврђени су и нови проценти увећања коефицијената за обрачун и исплату плата запослених у просвети – основним и средњим школама, предшколским установама, као и запосленима у ученичком стандарду.

Наиме, код обрачуна и исплате плата у основним и средњим школама прописан је нови проценат увећања коефицијента за наставнике разредне старешине који почев од исплате плата за јануар 2024. године износи 7% уместо досадашњих 4%.

Такође, прописани су нови проценти увећања коефицијената за плате запослених у основним и средњим школама, предшколским установама, као и запосленима у ученичком стандарду и то по основу стручног усавршавања и професионалног развоја за звања:

- педагошки саветник – 5%;
- самостални педагошки саветник – 7%;
- виши педагошки саветник – 10%;
- високи педагошки саветник – 12%.

У наставку дајемо преглед нових коефицијената за поједина радна места у складу са изменама Уредбе. За радна места која нису наведена у табеларном прегледу, коефицијенти су остали непромењени.

1. Социјална заштита

Опис радног места	Стари коефицијент	Нови коефицијент
Васпитач, социјални радник, радни терапеут, правник, саветник за хранитељство у установама социјалне заштите за смештај корисника; социјални радник, водитељ случаја, радник на пословима планирања и развоја, правник у ЦСР; референт за комуникације са корисницима услуга у установи социјалне заштите за смештај старих лица чији је капацитет изнад 1000 корисника (VI степен стручне спреме)	15,83	16,37
Економско-финансијски послови, уношење података у рачунар, магационер, економ (набављач), домаћица клуба, возач путничког возила, радни инструктор, козметичар, кувар, дактилограф и административни радник (IV степен стручне спреме)	10,69	11,05

ИЗМЕНА УРЕДБЕ О НАКНАДИ ТРОШКОВА И ОТПРЕМНИНИ ДРЖАВНИХ СЛУЖБЕНИКА И НАМЕШТЕНИКА – ПОВЕЋАЊЕ ДНЕВНИЦЕ ЗА СЛУЖБЕНИ ПУТ У ЗЕМЉИ СА 150 НА 1.000 ДИНАРА

На основу члана 37. Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“, бр. 62/06, ... и 14/22) и члана 17. став 1. и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС“, бр. 55/05, ... и 30/18 – др. закон), Влада је донела Уредбу о измени Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника (у даљем тексту: Уредба), која је објављена у „Службеном гласнику РС“, бр. 119/23 од 29. децембра 2023. године.

Уредба је ступила на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“, односно **6. јануара 2024. године.**

Уредбом је извршена само једна измена у члану 9. Уредбе о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“, бр. 98/07 – пречишћен текст, ... и 74/21), којим је уређена висина дневнице која се исплаћује државном службенику и намештенику за службено путовање у земљи. Изменом је **висина дневнице за службени пут у земљи повећана са досадашњих 150 на 1.000 динара.**

Нови износ дневнице за службени пут у земљи од 1.000 динара примењује се за све исплате дневница које се буду вршиле почев од 6. јануара 2024. године.

У складу са чланом 10. Уредбе, дневница за службено путовање у земљи рачуна се од часа поласка на службено путовање до часа повратка са службеног путовања.

Државном службенику и намештенику исплаћује се цела дневница у износу од 1.000 динара за службено путовање у земљи које је трајало између 12 и 24 часа, а половина дневнице, у износу од 500 динара, за службено путовање које је трајало између 8 и 12 часова.

Ова измена у висини дневнице неће утицати на досадашњи порески третман исплате дневница за службени пут у земљи. Наиме, према одредби члана 18. став 1. тачка 2) Закона о порезу на доходак гра-

ђана (у даљем тексту: ЗПДГ), предвиђено је пореско ослобођење по основу исплате дневница за службено путовање у земљи до износа од 3.012 динара по основу целе дневнице, односно до припадајућег износа за половину дневнице, утврђене на начин и у складу са прописима надлежног државног органа. Дакле, за половину дневнице пореско ослобођење износи 1.506 динара.

Овај неопорезиви износ дневнице примењује се до 31. јануара 2024. године, када ће бити утврђени нови усклађени неопорезиви износи накнада трошкова и других примања запослених који ће се примењивати почев од 1. фебруара 2024. године.

С обзиром на то да је Уредбом прописана дневница за службени пут у земљи у висини од 1.000 динара, што је износ који је нижи од прописаног неопорезивог износа од 3.012 динара, приликом исплате дневница државним службеницима и намештеницима и даље неће постојати обавеза плаћања пореза на зараде. Другим речима, дневница за службени пут у земљи и даље је у целини неопорезива, као и пре измене Уредбе.

Напомињемо да је износ дневнице за службени пут у иностранство за државне службенике и намештенике, који је прописан одредбама члана 20. Уредбе, остао непромењен и да и даље износи 15 евра за свака 24 часа проведена у иностранству.

Остали услови прописани Уредбом у вези са накнадама трошкова службених путовања такође нису мењани, тако да се од 6. јануара 2024. године државним службеницима и намештеницима:

– исплаћује дневница за службена путовања у земљи **у висини од 1.000 динара**, уместо 150 динара. Цела дневница за службено путовање у земљи у износу од 1.000 динара исплаћује се уколико је службено путовање трајало између 12 и 24 часа, а половина дневнице у износу од 500 динара исплаћује се уколико је службено путовање трајало између 8 и 12 часова;

КРАТКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

1. ОБЈАВЉЕНИ СУ ДИНАРСКИ ИЗНОСИ МЕСЕЧНИХ ЗАРАДА ЗА НОВОНАСТАЊЕНОГ ОБВЕЗНИКА ИЗ ЧЛАНА 15В ЗПДГ ЗА 2024. ГОДИНУ

Од 1. марта 2020. године примењују се одредбе члана 15в Закона о порезу на доходак грађана (ЗПДГ) и члана 15а Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање (ЗДОСО), којима су прописане олакшице приликом обрачуна и плаћања пореза и доприноса за новонастањеног обвезника. Остваривање права на умањење основице пореза на зараде ближе је уређено посебним *Правилником о начину остваривања права на умањење основице пореза на зараде за новонастањеног обвезника („Службени гласник РС“, бр. 137/20)*, којим су предвиђене обавезе квалификованог послодавца и новонастањеног обвезника у вези са достављањем документације неопходне за остваривање прописаних олакшица по основу пореза и доприноса, о чему смо детаљно писали у ПС 20/22, на страни 12.

На основу члана 12а став 4. ЗПДГ у „Службеном гласнику РС“, бр. 116 од 27. децембра 2023. године, објављени су **динарски износи месечне зараде коју остварује новонастањени обвезник из члана 15в ЗПДГ за 2024. годину**, и то:

1) из члана 15в став 5. ЗПДГ за **2024. годину**, месечна зарада **износи 344.082 динара**,

2) из члана 15в став 6. ЗПДГ за **2024. годину**, месечна зарада **износи 229.388 динара**.

Сходно одредбама члана 12а ЗПДГ, динарски износи месечних зарада из члана 15в ст. 5. и 6. овог закона представљају износ две, односно три просечне месечне зараде у Републици исплаћене, односно остварене у периоду за претходних 12 месеци почев од месеца септембра у текућој (2023.) години,

за који период су објављени подаци републичког органа надлежног за послове статистике. Ове износе објављује Влада РС, а примењују се од првог дана наредног месеца по објављивању тих износа у „Службеном гласнику РС“. Према томе, наведени објављени динарски износи примењују се од 1. јануара 2024. године.

Према наведеном, новонастањеним обвезником из члана 15в ст. 5. и 6. ЗПДГ у **2024. години** сматра се обвезник који:

1) у периоду од 24 месеца који претходе дану закључења уговора о раду са квалификованим послодавцем, није претежно боравио на територији Републике, при чему се за овог новонастањеног обвезника сматра да су испуњени услови у погледу радног места и посебног стручног образовања, уколико је месечна зарада коју овај обвезник остварује у **2024. години већа од 344.082 динара** (у 2020. години износ је 217.656 динара, у 2021. години износ је 243.450 динара, у 2022. години износ је 264.684 динара, односно у 2023. години износ је 300.216 динара);

2) у моменту закључења уговора о раду са квалификованим послодавцем има мање од 40 година живота, а који је у периоду од 12 месеци који претходе закључењу уговора о раду са квалификованим послодавцем претежно боравио ван територије Републике ради даљег школовања, односно стручног усавршавања, при чему се за овог новонастањеног обвезника сматра да су испуњени услови у погледу радног места и посебног стручног образовања, уколико је месечна зарада коју овај обвезник остварује у **2024. години већа од 229.388 динара** (у 2020. години износ је 145.104 динара, у 2021. години износ је 162.300 динара, у 2022. години износ је 176.456 динара, у 2023. години износ је 200.144 динара).

МИШЉЕЊА НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА У ВЕЗИ СА ПРИМЕНОМ ПРОПИСА

ПОРЕЗ НА ДОХОДАК ГРАЂАНА

1. Опорезивање порезом на капитални добитак прихода који физичко лице оствари као разлику између продајне и набавне цене по основу продаје акција стечених без накнаде од правног лица

Размотрили само ваш захтев који се односи на порески третман прихода по основу капиталног добитка оствареног од продаје акција стечених без накнаде.

С тим у вези, са становишта опорезивања прихода физичких лица дајемо одговор:

Према наводима у захтеву, физичко лице које је резидент Републике Србије, на основу закљученог уговора о преносу акција без накнаде (који уговор, како се наводи, по својој суштини представља уговор о поклону) са правним лицем, постало је 2016. године власник акција акционарског друштва у Републици Србији. Предметним уговором утврђено је, како наводите, да правно лице преноси, без накнаде или било какве друге обавезе, физичком лицу акције у акционарском друштву, да физичко лице прихвата власништво на акцијама и да је правно лице у моменту преноса упознато са тржишном вредношћу акција које преноси без накнаде. Даље, на основу наведеног уговора, пренос акција је уредно спроведен и реализован на Београдској берзи, а физичко лице уписано је као власник акција у одговарајућим јавним регистрима у Републици Србији. Даље се напомиње да физичко лице у моменту закључења поменутог уговора као и пре и након закључења, није било запослено код тог правног лица, нити код повезаног лица са тим правним лицем. Поред тога, истиче се да физичко лице није повезано са тим правним лицем (није нпр. власник никаквих акција или удела, нити је у било каквом пословном односу са тим правним лице било као купац, добављач, сарадник и др.), као и да физичко лице разматра да до

краја 2023. године прода предметне акције уз накнаду на отвореном тржишту.

Према одредби члана 72. став 1. тачка 3) Закона о порезу на доходак грађана („Службени гласник РС“, бр. 24/01, . . . и 92/23 – у даљем тексту: Закон), капитални добитак, односно губитак у смислу овог закона представља разлику између продајне цене права, удела и хартија од вредности и њихове набавне цене, остварену преносом дела у капиталу правних лица, акција и осталих хартија од вредности.

Према одредби члана 72. став 2. Закона, под преносом из става 1. овог члана сматра се продаја или други пренос уз новчану или неновчану накнаду.

Обвезник пореза на капитални добитак је свако физичко лице, укључујући и предузетника, које је извршило пренос права, удела и хартија од вредности (члан 72. став 4. Закона).

Продајном ценом за сврху одређивања капиталног добитка, у смислу Закона, сматра се уговорена цена, односно тржишна цена коју утврђује надлежни порески орган ако оцени да је уговорена цена нижа од тржишне, при чему се као уговорена, односно тржишна цена узима цена без пореза на пренос апсолутних права (члан 73. ст. 1. и 2. Закона).

Набавном ценом за сврху одређивања капиталног добитка, у смислу Закона, сматра се цена по којој је обвезник стекао право, удео или хартију од вредности (члан 74. став 1. Закона).

Набавна цена из става 1. овог члана увећава се годишњим индексом потрошачких цена од дана стицања до дана преноса, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике (члан 74. став 15. Закона).

Одредбом члана 75. став 1. Закона, прописан је да ако је право, удео или хартију од вредности обвезник стекао поклоном или наслеђем, набавном ценом из члана 74. став 1. овог закона сматра се цена по којој је

АКТУЕЛНИ ПОДАЦИ

1. ПРОСЕЧНА МЕСЕЧНА ЗАРАДА ПО ЗАПОСЛЕНОМ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

МЕСЕЦ 2023. године	Број „Службеног гласника РС“	Бруто зарада		Нето зарада	
		износ	ланчани индекс	износ	ланчани индекс
Јануар (Укупно)	23/23	114.228,00	99,1	82.769,00	98,3
Фебруар (Укупно)	33/23	112.212,00	98,2	81.359,00	98,3
Март (Укупно)	43/23	117.669,00	104,9	85.485,00	105,1
Април (Укупно)	53/23	115.631,00	98,3	83.812,00	98,0
Мај (Укупно)	61/23	118.992,00	102,9	86.220,00	102,9
Јун (Укупно)	71/23	118.025,00	99,2	85.539,00	99,2
Јул (Укупно)	82/23	115.664,00	98,0	83.781,00	97,9
Август (Укупно)	93/23	118.918,00	102,8	86.112,00	102,8
Септембар (Укупно)	104/23	117.472,00	98,8	85.066,00	98,8
Октобар (Укупно)	116/23	119.791,00	102,0	86.738,00	102,0

2. МИНИМАЛНА ЗАРАДА

Запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду. Основица за обрачун социјалних доприноса је бруто минимална зарада. Уколико је бруто минимална зарада виша од најниже основице, допринос се обрачунава на БМЗ, а уколико је БМЗ нижа, основица за обрачун доприноса је најнижа основица. Минимална зарада за период јануар–децембар 2024. године („Службени гласник РС“, бр. 79/23) утврђена је у нето износу од 271 динар по радном часу и примењује се од 1.01.2024. године.

За исплате које се врше од 1. јануара до 31. децембра 2024. године, минимална зарада износи:

Ред. бр.	Месец 2024.	Број сати у месецу	Нето мин. зарада	Бруто мин. зарада
1	Јун	160	43.360,00	58.288,16
2	Фебруар, Март, Септембар и Новембар	168	45.528,00	61.380,88
3	Април, Август и Децембар	176	47.696,00	64.473,61
4	Јануар, Мај, Јул и Октобар	184	49.864,00	67.566,34

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор, топлог obroка, као и за износ увећане зараде за минули рад, за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прековремени рад.

3. НАЈНИЖА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН СОЦИЈАЛНИХ ДОПРИНОСА

Најнижа месечна основица за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање износи **40.143** динара (114.694 x 35%), а примењује се од 1. јануара 2024. године. Најнижа месечна основица примењује се до краја 2024. године, а објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 115/23.

4. НАЈВИША ОСНОВИЦА ЗА ПЛАЋАЊЕ ДОПРИНОСА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРАЊЕ

Највиша основица за плаћање доприноса за социјално осигурање износи **573.470** динара (114.694 x 5), а примењује се од 1. јануара до 31. децембра 2024. године. Највиша месечна основица доприноса објављена је у „Службеном гласнику РС“, бр. 115/23.

ИЗАШЛА ЈЕ ИЗ ШТАМПЕ НОВА КЊИГА ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА

ПРИРУЧНИК ЗА ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ, ЕЛЕКТРОНСКО ЕВИДЕНТИРАЊЕ ОБРАЧУНА ПДВ И ФИСКАЛИЗАЦИЈУ

У складу са Законом о електронском фактурисању, Законом о ПДВ и Законом о фискализацији

Привредни саветник је одлучио да сва своја досадашња знања и искуства о примени Закона о електронском фактурисању, Закона о фискализацији и њихово уклапање у правила о ПДВ, стечена кроз писање стручних текстова у часопису, пружање свакодневних консултантских услуга претплатницима, као и кроз већи број одржаних семинара, обједини и изда ново издање у форми приручника који на једном месту садржи сва заокружена објашњења из наведених прописа.

Приручник садржи детаљна, свеобухватна и на великом броју реалних примера из праксе приказана објашњења у вези са применом прописа о електронском фактурисању и фискализацији, као и њиховим ПДВ аспектима.

Приручник је усаглашен са свим важећим прописима из области електронског фактурисања, фискализације и ПДВ, укључујући и **нови Правилник о електронском фактурисању који се примењује од 1. јула 2023. године.**

Нови Правилник о електронском фактурисању („Службени гласник РС“, бр. 47/2023 од 8. јуна 2023. године) замењује три ранија Правилника и доноси значајан број новина и измена у област електронског фактурисања и електронског евидентирања ПДВ преко система електронских фактура.

У првом делу књиге обрађена је практична примена Закона о електронском фактурисању, тј. материја издавања, пријема, процесуирања, сторнирања, чувања и архивирања електронских фактура и електронског евидентирања (појединачног и збирног) обрачуна ПДВ преко СЕФ, а у другом издавању фискалних рачуна и уопште примена Закона о фискализацији.

Руководећи се, пре свега, реалним потребама субјеката приватног и јавног сектора, а на основу свакодневних контаката са корисницима система електронских фактура и решавања њихових оперативних проблема у примени наведених закона, у Приручнику смо велику пажњу посветили обради релевантних повезаних ПДВ аспеката електронских фактура и фискалних рачуна као што су: начин исказивања података из електронских фактура у Обрасцу ПОПДВ и пореској пријави, питања настанка пореске обавезе и права на одбитак претходног пореза, корекцијама обрачунатог и претходног пореза по основу измене уговорене накнаде и сторнирања рачуна, валидношћу фискалног рачуна као ПДВ документа и рачуноводствене исправе и сл. Приручник садржи одговоре на најчешћа питања која смо добили од наших корисника у нашој досадашњој саветодавној подршци корисницима система електронских фактура.

Цена Приручника износи **10.000 динара, без ПДВ** (тј. 11.000 динара са ПДВ).

**БЕСПЛАТНИ ДВОДНЕВНИ СЕМИНАР – У САЛИ
ПРИВРЕДНОГ САВЕТНИКА И ПРЕКО ПЛАТФОРМЕ ZOOM**

на тему

**ГОДИШЊИ ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ
И ОБРАЧУН ПОРЕЗА НА ДОБИТ ЗА 2023. ГОДИНУ**

Први дан:

1. Састављање и достављање годишњег финансијског извештаја за 2023. годину
2. Обрачун пореске амортизације за 2023. годину

Други дан:

1. Обрачун пореза на добит за правна лица за 2023. годину (сем пореске амортизације)
2. Специфичности обрачуна пореза на приход од самосталне делатности код предузетника и пореза на добит код недобитних организација
3. Одговори на питања

Предавачи: Горан Лазовић и Душан Поповић

У сали Привредног саветника и
преко интернет платформе Zoom

20. и 21. фебруар 2024. године

Почетак у 9,00 часова

За све активне претплатнике Привредног саветника учешће на семинару је бесплатно.

Лица која нису претплатници плаћају накнаду у износу од 15.000 динара, са ПДВ. За ова лица у накнаду су укључене и презентације предавача у ПДФ формату.

Приликом пријављивања **полазник треба да изабере да ли семинару жели да присуствује у просторији Образовног центра или онлајн преко платформе Zoom.**

Просторија Образовног центра Привредног саветника налази се у Београду у улици Булевар краља Александра бр. 86 на V спрату и може да прими до 70 полазника. Након попуне капацитета у сали сви касније пријављени полазници моћи ће семинару да присуствују преко платформе Zoom.

Пријављивање се врши попуњавањем и слањем пријаве на сајту www.privsav.rs, у оквиру секције **eПродавница – Семинари**.

Детаљне информације у вези са пријављивањем, плаћањем и осталим питањима можете добити на тел: 011/3209-645 или путем мејла nenad.stokovic@privsav.rs